

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.

0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 12/1285 - 9623/12 - 011 &13

Dato: 12.07.2012

Melding om vedtak – høring; forslag til endringer i valgloven og valgforskriften

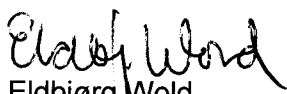
Lenvik kommunestyre behandlet i møte 28.06.2012 sak 55/12. Følgende vedtak ble fattet:

Vedtak:

1. Lenvik kommune viser til høringen fra Kommunal- og regionaldepartementet om evaluering av valget 2011 med forslag til endringer i valgloven og valgforskriften, og gir tilslutning til endringsforslagene.
2. Lenvik kommune ser det som positivt at departementet har fått utviklet et nasjonalt valgadministrasjonssystem som skal tilbys alle kommuner fra neste valg.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Rett utskrift

Eldbjørg Wold
sekretær

Saksbehandler: Torleif Josefsen
Arkivsaksnr.: 12/1285

Arkiv: 011 &13

Høring - forslag til endringer i valgloven og valgforskriften

Saksnr.: Utvalg	Møtedato
93/12 Lenvik formannskap	26.06.2012
55/12 Lenvik kommunestyre	28.06.2012

Vedlegg:

- Ingen

Andre dokumenter (ikke vedlagt):

- Hele høringsnotatet, inklusiv evaluering av valget, kan hentes her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2012/horing---forslag-tilendringer-i-valglov/horingsnotat.html?id=680958>

Kort sammendrag:

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring forslag til endringer i valgloven med forskrift. Høringsfristen er satt til 1.8.2012.

Saken fremlegges til politisk behandling.

Saksopplysninger:

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt på høring forslag til enkelte endringer i valgloven. I tillegg foreslås det enkelte endringer i valgforskriften. Høringsfristen er 1.8.2012.

Det fremmes forslag til følgende lovendringer:

1. Manntallet (kapittel 3)
 - a. Ansvar for etablering og oppdatering av manntall overføres til statlige myndigheter.
 - b. Det etableres en frysdato for når manntallet ikke lenger kan endres.
 - c. Det etableres et foreløpig manntall per 2. januar i valgåret.
 - d. Forskriftshjemmelen rundt manntallsføringen utvides noe.
2. Kommunenes ansvar for å vurdere valglokalenes egnethet og tilgjengelighet presiseres i lov (kapittel 4).
3. Det innføres nye regler for forhåndsstemmegivning for velgere som stemmer i egen kommune, ved at velger legger stemmeseddel direkte i urnen etter at denne er stemplet og elektronisk krysset av i manntallet for godkjent stemmegivning (kapittel 7).
4. Det stilles krav til at minst to stemmemottakere skal være tilstede ved mottak av forhåndsstemmer (kapittel 7).

Det fremmes følgende forslag til forskriftsendring:

1. Det forskriftsfastsettes en standard mal med krav til utformingen av stemmesedler ved stortingsvalg (kapittel 6).

Departementet legger opp til at forskriftsendringer foran valget i 2013 gjennomføres i to omganger. En første gang i etterkant av denne høringen, for forslag til forskriftsendring nevnt ovenfor. Det må gjøres en ny vurdering av aktuelle forskriftsendringer våren 2013 dersom det vedtas endringer i valgloven.

Nytt elektronisk valgadministrativt datasystem (EVA)

Kommunene og fylkeskommunene har gjennom mange år gjort bruk av datateknologi ved den administrative gjennomføringen av valg. Mange benytter også datateknologi ved opptelling av stemmer (skanning). Dagens valglov har ingen særskilte krav knyttet til bruk av slik teknologi. Det betyr at kommuner og fylkeskommuner selv bestemmer om slike løsninger skal brukes og er ansvarlig for at de er i samsvar med kravene til valggjennomføringen og prinsipper for valg fastsatt i valgloven. De tekniske løsningene som har vært benyttet er utviklet av private dataleverandører uten medvirkning fra statlig valgmyndighet.

Fra departementets side er det et ønske at datatekniske løsninger til bruk ved valggjennomføringen i større grad styres og kontrolleres av offentlige myndigheter. Departementet har derfor etablert et statlig eid, forvaltet og driftet elektronisk valgadministrasjonssystem (EVA). Systemet blir tilbudt alle kommuner og fylkeskommuner ved stortingsvalget i 2013, og departementet ønsker at systemet faktisk tas i bruk av alle kommuner og fylkeskommuner i 2013. Departementet vil imidlertid vurdere hvorvidt alle kommuner skal tilbys alle delene av systemet. Departementet vil blant annet vurdere om antall kommuner som kan benytte maskinell opptelling av stemmesedler bør begrenses, ut fra hvor behovet for maskinell telling er størst. I tillegg vil departementet vurdere om det er hensiktsmessig at det etableres sentra for maskinell opptelling enkelte steder i samarbeid med kommuner og fylkeskommuner. Formålet med de skisserte tiltakene er å redusere risikoen for feil under den maskinelle opptellingen.

EVA skal

- gi full offentlig kontroll over alle steg i valgprosessen ved at systemet blir eid, forvaltet og driftet av det offentlige,
- sikre en god administrativ, kostnadseffektiv og korrekt valggjennomføring og valgoppgjør,
- gi kontroll med og redusere fremtidige samlede vedlikeholdskostnader ved at kun én løsning skal vedlikeholdes.

Nedenfor gjengis departementets forslag til lovendring og forskriftsendring som er til høring (endringene er skrevet i *kursiv*):

§ 2-3 Ny overskrift: Ansvar for å *opprette og oppdatere* manntall. Utsendelse av valgkort

§ 2-3 første ledd skal lyde:

(1) Departementet er ansvarlig for at manntallet opprettes og oppdateres på grunnlag av opplysninger fra folkeregistermyndigheten. Departementet sørger for at alle kommuner får et manntall over personer med stemmerett i kommunen. Det skal føres et fellesmanntall for fylkestingsvalg og kommunestyrevalg.

§ 2-3 nytt andre ledd skal lyde:

(2) Siste oppdatering av manntallet på grunnlag av opplysninger fra folkeregistermyndigheten skjer lørdag før valgdagen.

§ 2-5 første ledd skal lyde:

(1) Folkeregistermyndigheten skal selv av eget tiltak, uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, på hensiktsmessig måte å stille til disposisjon for valgmyndighetene

a) et foreløpig manntall basert på stemmerettsvilkårene per 2. januar i valgåret, til bruk for forberedelser av valget, og

§ 2-5 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Folkeregistermyndigheten skal overføre oppdateringer til det foreløpige manntallet og oppdateringer til manntallet per 30. juni.

§ 2-7 ny overskrift skal lyde: *Krav om retting og innføring av stemmeberettigede bosatt i utlandet*

§ 2-7 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) Uavhengig av bestemmelsen i § 2-3 (2), skal valgstyret sørge for at stemmeberettigede bosatt i utlandet som ikke har vært folkeregisterført som bosatt i Norge noen gang i løpet av de siste 10 år før valgdagen, føres inn i manntallet i kommunen dersom velger søker om innføring innen kl. 21 valgdagen, mandag.

§ 2-9 annet ledd bokstav a) skal lyde:

a) Manntallsføring, behandling og oppdatering av det foreløpige manntallet og manntallet per 30. juni, samt uttrekk av folkeregisteret basert på stemmerettsvilkårene til testformål.

§ 8-1 ny overskrift skal lyde: *Perioden for forhåndsstemmegivningen. Krav til antall stemmemottakere*

§ 8-1 nytt femte ledd skal lyde:

(5) Ved forhåndsstemmegivningen innenriks, unntatt på Svalbard og Jan Mayen, skal det fra 10. august være minst to stemmemottakere til stede ved mottak av forhåndsstemmer.

§ 8-3 første ledd skal lyde:

(1) Stemmegivningen skal foregå i egnet og tilgjengelig valglokale. Velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp. Andre lokaler skal ikke benyttes med mindre særlige grunner foreligger.

§ 8-4 skal lyde

(1) Velger skal i enerom og usett brette sammen stemmeseddelen slik at det ikke er synlig hvilken valgliste velgeren stemmer på. Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg. Velgers identitet kan ved stemmegivning på institusjon i stedet bekreftes av en ansatt som legitimerer seg.

(2) *Velger som er manntallsført i kommunen leverer stemmeseddelen til stemmemottaker, som stempler den med et offisielt stempel. Velgeren legger selv stemmeseddelen ned i en urne. Stemmemottaker setter ett kryss i manntallet ved velgerens navn.*

(3) *Valgstyret kan i særlige tilfeller bestemme at det ved enkelte forhåndsstemmemottak likevel skal benyttes stemmeseddelkonvolutt. Velgeren leverer stemmeseddelen til stemmemottaker som stempler den med offisielt stempel. Etter at stemmeseddelen er stemplet legger velgeren selv denne i en stemmeseddelkonvolutt, limer denne igjen og gir den til stemmemottaker. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvolutten sammen med valgkortet i en omslagskonvolutt og kleber denne igjen.*

(4) *Når stemme mottas fra velger som er manntallsført i en annen kommune og ved strøbruudd eller kommunikasjonsbrudd mot manntallet, skal stemmeseddelen ikke legges i urnen. Velger leverer stemmeseddelen til stemmemottaker som stempler den med offisielt stempel. Etter at stemmeseddelen er stemplet legger velgeren denne selv i en stemmeseddelkonvolutt, limer denne igjen og gir den til stemmemottaker. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvolutten sammen med valgkortet i en omslagskonvolutt og kleber denne igjen.*

(5) *Stemmemottaker skal påse at det fremgår av stemmegivningen hvem velgeren er, slik at det er mulig for valgstyret å identifisere vedkommende og krysse av ved rett navn i manntallet.*

(6) *Velger som har behov for det, kan selv be stemmestyret om å få nødvendig hjelp ved stemmegivningen. Velger med alvorlig psykisk eller fysisk funksjonshemning kan selv peke ut en ekstra hjelper blant de personer som er til stede i valglokalet. Stemmestyret skal gjøre hjelperen oppmerksom på at vedkommende har taushetsplikt.*

(7) *Valgurner som brukes ved forhåndsstemmegivningen innenriks skal være forseglet.*

§ 9-3 andre ledd skal lyde:

(2) *Valgstyret bestemmer hvor stemmegivningen skal foregå og fastsetter tiden for stemmegivning. Stemmegivningen skal foregå i egnet og tilgjengelig valglokale. Velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp. Andre lokaler skal ikke benyttes med mindre særlige grunner foreligger. Kommunestyret kan selv, med tilslutning fra minst 1/3 av medlemmene, vedta å holde valglokalene åpne lenger enn det valgstyret har vedtatt. Slikt vedtak må treffes senest samtidig med budsjettet for det året valget skal holdes. Stemmegivningen mandag må ikke foregå senere enn kl. 21.*

Det foreslås følgende endringer i valgforskriften:

Ny § 19 a:

Ved stortingsvalg skal utsiden av stemmeseddelen ha en farget mønsterside med fargekode cmyk, og et mørkt mønsterfelt øverst. Utsiden av seddelen skal på hvit bunn ha veiledningstekst og stempelfelt. Stemmeseddelen skal ha en hvit innside med parti og kandidatnavn, og en brettekant med samme mønster og fargekode som utsiden. Seddelen skal ha kolonne med ruter til å endre rekkefølgen på kandidatene til venstre for kandidatnavnet. Til høyre for kandidatnavnet skal det være kolonne med ruter for å stryke kandidater.

Stemmeseddelen skal ha forskutt falsing. Etter falsing skal seddelen være i størrelse A5 (bredde 150 x høyde 203 millimeter), og være trykket på 90 gram ubestrøket hvitt papir.

Valgforskriften § 19, med unntak av nr 4 gjelder tilsvarende.

Ved produksjon av blanke stemmesedler gjelder valgforskriften § 20, med unntak av § 20 (2) og (3).

Vurdering:

Det vises til høringsnotatet fra kommunal- og regionaldepartementet om endringer i valgloven med forskrift.

Forslagene til endringer er redegjort for i saken og det kan ikke sees at endringene vil skape **særlige** utfordringer ved valget utover det som ellers er ved forberedelsen og gjennomføringen av et valg.

Forslaget om fjerning av stemmeseddelkonvoluttene ved forhåndsstemmegivningen i egen kommune, vil kreve endring i rutinene som har vært ved tidligere valg. Dette vurderes imidlertid som gjennomførbart.

Elektronisk avkryssing i manntallet vil kreve at de som mottar stemmene har tilgang til det elektroniske manntallet. Og det vurderes som positivt at departementet har fått utviklet et nytt elektronisk valgadministrasjonssystem (EVA) og at systemet tilbys alle kommuner fra neste valg.

Høringsnotatet fremlegges til politisk behandling med slik

Innstilling:

1. Lenvik kommune viser til høringen fra kommunal- og regionaldepartementet om evaluering av valget 2011 med forslag til endringer i valgloven og valgforskriften, og gir tilslutning til endringsforslagene.
2. Lenvik kommune ser det som positivt at departementet har fått utviklet et nasjonalt valgadministrasjonssystem som skal tilbys alle kommuner fra neste valg.

Lenvik rådhus, 15.6.2012.

Margrethe Hagerupsen

Torleif Josefsen

Behandling/vedtak i Lenvik formannskap den 26.06.2012 sak 93/12

Tilstede samtlige 7 medl./varamedlemmer

Vedtaket var enstemmig

Formannskapets innstilling (rådmannens tilråding – enstemmig):

1. Lenvik kommune viser til høringen fra Kommunal- og regionaldepartementet om evaluering av valget 2011 med forslag til endringer i valgloven og valgforskriften, og gir tilslutning til endringsforslagene.
2. Lenvik kommune ser det som positivt at departementet har fått utviklet et nasjonalt valgadministrasjonssystem som skal tilbys alle kommuner fra neste valg.

Behandling/vedtak i Lenvik kommunestyre den 28.06.2012 sak 55/12

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Til stede samtlige 31 repr./vararepr.

Kommunestyrets vedtak (formannskapets innstilling – enstemmig):

1. Lenvik kommune viser til høringen fra Kommunal- og regionaldepartementet om evaluering av valget 2011 med forslag til endringer i valgloven og valgforskriften, og gir tilslutning til endringsforslagene.
2. Lenvik kommune ser det som positivt at departementet har fått utviklet et nasjonalt valgadministrasjonssystem som skal tilbys alle kommuner fra neste valg.